

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

MUDr. Jiří Fiedler, Ph.D.

Habilitační práce

Urgentní mikrochirurgie v léčbě akutního uzávěru střední mozkové tepny při selhání standardní terapie

Oponent

doc. MUDr. Aleš Hejčl, Ph.D.

**Pracoviště oponenta,
instituce**

Neurochirurgická klinika Univerzity J. E. Purkyně,
Masarykova nemocnice, Ústí nad Labem

Habilitační práce dr. Jiřího Fiedlera „Urgentní mikrochirurgie v léčbě akutního uzávěru střední mozkové tepny při selhání standardní terapie“ je shrnutím dlouhodobého profesního zájmu habilitanta v oblasti cerebrovaskulární neurochirurgie. Tato práce je psána formou komentovaného souhrnu 6 publikací zaměřených na problematiku chirurgické léčby stenózy či okluze přírodních mozkových tepen. Chirurgická léčba ischemie mozku je přitom popsána komplexně v kontextu akutní multioborové terapie pacientů s ischemickou cévní mozkovou příhodou.

V úvodu práce autor shrnuje vývoj léčby pacientů s okluzí magistrálních mozkových tepen, tato sumarizace je podpořena správně citovanými výsledky velkých mezinárodních studií. Téma je poté velmi dobře ilustrováno jak na datech z ČR, tak i z „autorova“ Jihočeského kraje. MUDr. Fiedler demonstruje velmi dobrou erudici českobudějovického pracoviště v problematice indikačního algoritmu extrakraniální-intrakraniální spojky („ECIC bypass“), úzce souvisejícího s problematikou pacientů s okluzí magistrální mozkové tepny. Vše podtrhuje skutečnost, že tým dr. Fiedlera ve spolupráci s doc. Přibáněm již 20 let vede laboratorní mikrochirurgický workshop, který je navštěvován českými i zahraničními neurochirurgy. V dalších částech úvodu jsou pak rozebrána jednotlivá specifika aterosklerózy mozkových tepen, intervenční či chirurgické léčby, stejně jako doprovodné otázky s tím spojené, např. operativa časné po podání i.v. trombolýzy, apod. V úvodní části habilitační práce tak autor dokládá svůj velmi dobrý přehled v celé širší této problematice.

V další části práce se dr. Fiedler zabývá chirurgickou anatomii při okluzi střední mozkové tepny ve vztahu k perforátorům a hemodynamice kmene a větvení střední mozkové tepny. Českobudějovický tým pod vedením autora se dlouhodobě věnuje oblasti hodnocení hemodynamiky mozkových tepen. Pracoviště habilitanta jako 1. v ČR mělo k dispozici kvantitativní měření průtoku mozkovými tepnami pomocí speciálního softwaru a hardwaru na magnetické rezonanci (qMRA NOVA). Autor sám pak mimo jiné působil v roli školitele po zakoupení výše uvedené vyšetřovací metody na našem pracovišti. Tuto metodu tedy tým dr. Fiedlera implementoval do diagnostického indikačního algoritmu chirurgické léčby u pacientů s okluzí karotidy k již etablovaným technikám, jako je transkraniální dopplerometrie, perfúzní CT či peroperační flowmetrie. Výsledky těchto vědeckých aktivit byly součástí 2 publikací s IF.

V závěrečné pasáži, ve které do jisté míry vrcholí autorovo úsilí na tomto poli, je detailně rozebrána problematika emergentního chirurgického řešení okluze střední mozkové tepny či vnitřní krkavice při selhání endovaskulární intervence. Toto téma autor nejdříve detailně

analyzuje pomocí systematické rešerše zpracované dle doporučení CARE a metodiky PRISMA. Většina dosud publikovaných studií jsou přitom pouze kazuistiky, z čehož mimo jiné plyne inovativnost autorovy práce i ve světovém měřítku. Završením letitého úsilí na poli chirurgické léčby ischemie mozku je realizace prospektivní klinické studie porovnávající klinické výsledky v souboru pacientů s akutní okluzí magistralní přívodné mozkové tepny po selhání endovaskulární léčby buď bez další specifické terapie nebo po akutní chirurgické intervenci. Tato klinická studie byla oficiálně registrována pod kódem NCT05153642 a ref. číslem 109/17. Na malém vzorku pacientů autor demonstroval statisticky významné zlepšení klinického stavu jedinců, kteří podstoupili akutní chirurgickou intervenci na střední mozkové tepně (embolektomie, bypass či kombinace obou) v porovnání se skupinou pacientů bez chirurgické léčby. V současné chvíli se tak nabízí provedení multicentrické studie, která by výsledky mohla potvrdit na větším souboru pacientů.

Předložená habilitační práce je velmi kvalitní, kandidátovi se podařilo významným způsobem přispět k vědeckému pokroku v oblasti chirurgické léčby aterosklerózy přívodných mozkových tepen. Zároveň celá práce vytváří velmi dobrý základ pro rozvoj akutní chirurgie v případě okluze magistralních mozkových tepen pro ostatní neurochirurgická pracoviště nejen v ČR.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Novou metodou chronické okluze krkavice je i endovaskulární rekanalizace. Jak hodnotí autor postavení této metody v algoritmu léčby pacientů s chronickou symptomatickou okluzí krkavice?
2. Je v plánu provedení multicentrické studie?
3. Jaké jsou limity provedení akutní mikrochirurgické desobliterace střední mozkové tepny?

...

Závěr

Habilitační práce MUDr. Jiřího Fiedlera, Ph.D., „Urgentní mikrochirurgie v léčbě akutního uzávěru střední mozkové tepny při selhání standardní terapie“ splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Chirurgie.

V Ústí nad Labem

Dne 22.6.2023

doc. MUDr. Hejčí Aleš, Ph. D.